

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Via Lactea Sive Institutiones Juris Canonici

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Tit. XXX. De Regularibus, ac Monachis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94613](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94613)

Clericorum, *cap. Unic. eod. in 6. §. Sunt tamen, hoc tit.* Accedat, necessarium esse, ut presentent idoneos, alioquin presentatio nulla diceretur, *c. Cum dilectus, & ibi notat. de Jur. Patron.* Illud tamen verum est in Laico, ut possit unum, deinde alterum presentare. *d. §. Sunt tamen.* Sed hoc casu Episcopus eligit pro Arbitrio. *Goffr. in Rubr. de Jur. Patron. num. 4.*

Quò ad Postremum, Quatuor potissimum modis Jus Patronatus amittitur. Destructione Ecclesie; veluti si Ecclesia igne, vel terræmotu corruerit. Cessione, veluti si quis habens Jus Patronatus, ipsi Ecclesie hoc Jus cesserit, *c. Unic. de Jure Patr. in 6.* Constitutione Collegii, veluti si, Patrono consentiente, sine reservatione, Juris Patronatus, Ecclesia ipsa collegiata efficiatur, *d. c. Nobis, de Jur. Patr.* Ac tandem amittitur Jus Patronatus propter delictum, veluti si Patronus hæreticus evaserit, Rectorem Ecclesie interfecerit, ac simile delictum perpetraverit, *c. Si quis deinceps, & c. Quisquis. 17. q. 14. & isti quatuor modi traduntur in §. Penult. & ult. hoc tit.*

T I T. XXIX.

De Clericis non residentibus.

Quoniam facta provisione, vel per Collationem, vel per Institutionem, tenentur Clerici residere in Ecclesiis, ad quas assumuntur, ob id iste titulus subjicitur, in quo videbimus:

1. Quid residere significet?
2. Quando Clerici non residentes excusentur?
3. Quando non residentes puniantur?

Quò ad Primum: Residere nihil aliud significat, quam in loco permanere, in quo quis Ecclesiam obtinuit, itaut Ecclesie deservire possit: Et è contra non residere est propriam deserere Ecclesiam, alioquin vagari. *Gloss. in c. Nonnulli, extr. de Cleric. non resident.*

Quò ad Secundum. Illud primo loco sciendum est, quòd quotiescunque quis beneficium obtinet, debet personalem residentiam prestare, *c. 2. sess. 6. in Concilio Trident. de Reform.* Quòd si electus fuerit, qui non potest residere, & electus privatur beneficio, & eligentes puniuntur, *c. Quia nonnulli, c. Relatum, & tot. tit. extr. de Cleric. non resident, §. 1. hoc tit.* Modò si quis Romanæ Curie seu Pontifici deserviverit, seu proprio Episcopo, etiamsi non resideat, excusatur. *§. Juste, hoc tit. c. Dilectus, eod. & per Abb. in c. Olim de V. S. c. De cetero, eod. tit.* Insaper excusatur ille, qui causam Ecclesie in alio loco defendit, *c. Ex parte. 2. eod.* Quemadmodum & ille, qui abest studiorum causa, quo casu quinquennium conceditur, *c. Fin. de Magistr. in Concil. Trident. sess. 5. c. 1. de Reform.* Abb. in c. tua, & in c. Licet, extr. eod. Excusantur & illi qui inimicitia, vel infirmitate residere non potuerint, *c. Relatum, c. Inter, extr. eod.* Causas autem obiter enumerat Conc. Trid. sess. 23. c. 1. de Reform. his verbis: *Nam cum Christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, atque evidens Ecclesia, vel Reipublica utilitas aliquos nonnunquam abesse postulent, & exigant, &c.*

Quò ad Postremum. Qui non resident, & non sunt excusati ex causa legitima, puniuntur, itaut si per sex menses à propria Ecclesia abfuerint, fructuum portio adimatur eis, quæ erit

quarta pars, & si creverit contumacia per alios sex menses, alia quarta fructuum priventur, *d. c. 1. sess. 6. de Reform. in Concil. Trident.* Quinimò si quis habet dignitates in Cathedralibus Ecclesiis, & ultra tres menses alibi sine indultu moratur, dimidia fructuum portione privatur, & si creverit contumacia, tunc omnes fructus auferuntur, *sess. 24. cap. 12. de Reform. in Concil. Trid.* Immodò semestre tempus viderur coarctatum usque ad tres menses ad summum, *c. 1. de Reform. sess. 23. in Concil. Trid.* Accedat quòd illi; qui proprias Ecclesias deserunt, licentia non obtenta, privantur quotidianis distributionibus, *c. 3. de Reform. sess. 22. & peccatum committunt, cap. 1. sess. 23.* Ac tandem si gravis contumacia efficitur, deponuntur, & beneficio privantur, ut in Bulla Pii Quarti de Residentia Pralat. & c. Qualiter, & c. Inter, ibiq. not. extr. de Cleric. non resident. Et de hac materia vide per Navar. in *Manuali, c. 21. num. 121.*

T I T. XXX.

De Regularibus, & Monachis.

Quoniam inter Ecclesiasticas personas Monachi, & Regulares existunt, ob id nunc de hac materia disseritur; Et pro tituli expeditione videbimus.

1. Quis Monachus dicatur?
2. Quis Regularis?
3. In quibus differant?
4. Qui possint ordinari in Monachos, seu Regulares?
5. Quot modis quis fiat vel Regularis, vel Monachus?
6. Qua requirantur, ut quis Monachus fiat?
7. Quæ teneantur Monasterium ingressi, & quomodo vivere debeant?

Quò ad Primum. Monachi, qui ab unitate, vel solitudine dicuntur, *cap. Monachum. 20. quasi. 1. c. & cupis, & c. Placuit. 16. quasi. 1.* illi proprie dici debent, qui virtute regulæ solitarie in Monasterio permanent, nec se predicationibus immiscunt, ut sunt illi, qui sunt Ordinis S. Benedicti, & qui habent bona in communi, *c. Monachus, c. Justa. 16. quasi. 1.* Nec isti proprie Fratres appellantur, sed Religiosi, licet vocabulo latè sumpto, quicumque tria vota emitit, hoc nomine significetur. *Clem. Exivi, de Verbor. Signif. Clem. Unic. de Excess. Pralator. c. Nimis prava, cap. Nimis iniqua extr. de Excess. Pralat.*

Quò ad Secundum. Regulares omnes illi appellantur, qui Regulam aliquam, & tria substantialia vota, Paupertatem scilicet, Castitatem, & Obedientiam in aliqua Religione approbata profitentur, *cap. Ad Monasterium. de Stat. Religios.* Isti enim Regulares habent certum modum Religiosè vivendi, & in hoc differunt à Monachis, qui strictiori vivunt Regula. Vide *Gloss. in Rubr. hoc tit. & secundum Goffredum in Summa hujus tit.* Regulares itaque sunt, qui ad vivendum regulariter, idest sub aliqua certa Regula, & ordine se adstringunt. Undè ex hoc apparet, appellatione Regularium, etiam Monachos contineri, ut hinc in princ.

Quò ad Tertium. Differunt in hoc Monachi à Regularibus, quia Monachis, ut dixi, vita magis restricta viderur injuncta. *§. Fugitivos, cum seq. hoc t. cap. Quod De timorem, de Stat. Monachor.* Verum his temporibus ista nomina confunduntur.

tur. Hinc sæpè sæpius Monachi Regularium nomine designantur, cap. 12. sess. 23. de Reformat. in Concil. Trid. c. ex parte, extr. Ne Cleric. vel Monach. c. Praesens. 30. quæst. 3.

Quò ad Quartum. Regula est generalis, quòd omnes possunt esse Monachi, nisi speciali ratione quis prohibeatur. Prohibetur verò.

Primo, qui non habet ætatem legitimam. §. Quòd si impubes in hoc tit. cap. 1. & 2. & c. Ad nostram, extr. eod. de Regular.

Secundo prohibentur Servi, c. Si servus. d. 54. Attamen si per triennium in Monasterio permanserit, efficitur liber. §. Quemadmodum inf. eod. Quòd si extra claustrum sit assumptus ad Clericatum, annus sufficit, non notatur in d. c. Si servus, vers. debent. Ratio diversitatis est, quia Clerici sunt in publico, Monachi verò latent.

Tertio: Debitis gravatus.

Quarto: Coniuncti matrimonio, reclamante Coniuge, extr. de Convers. Coniug. c. Coniugatus; Videlicet post consummatum Matrimonium, alter conjugum invito altero non potest Monasterium ingredi, juxta tex. in c. ex publico, de Convers. coniug. quem videas.

Quinto: Episcopus sine Papæ licentia. Abb. in c. Licet, num. 6. extr. eod.

Sexto: Prohibentur furiosi, & mentecapti, c. Sicut tenor, extr. eod. Ac tandem qui spontè non ingrediuntur Monasterium, non admittuntur, c. Si quis, extr. eod. §. Monachi in fin. hic. Et circa hoc vide quæ statuit Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 17. & 18. tit. de Regul. & Monial.

Quò ad Quintum: Tribus modis efficiuntur homines Regulares, vel Monachi; Aut ex paterna devotione; Aut ex propria Professione; Aut ex voti emissionem.

Ex paterna devotione: quando Pater filios impubes Monasterio offert, quo casu si ingressus agens annum decimum sextum ingressum raturum habuit, exire amplius non potest, c. Cum virum, c. Significatum, extr. eod. In §. Monachi dicitur, quòd in anno quintodecimo potest approbare ingressum, quod non est verum, per dispositionem Concilii Tridentini sess. 25. cap. 15. in tit. de Regul. & Monial. ubi nemo potest profiteri ante annum decimum sextum: itaut Professio antea facta nullum pariat effectum: unde tolluntur notata in c. Illud, extr. eod. ubi vide.

Propria Professione quis Monachus fit, quando spontè Monasterium ingreditur, vel post tempus probationis raturum habet. Abb. in c. Ad Apostolicam, extr. eod. §. Propria, hic. Ubi potest quis & tacitè, & expressè Monachus fieri: Primo modo approbando habitum receptum, ut ex nimia mora in Monasterio, vel ex mora per annum, vel per evidentiæ signa, vel per assumptionem habitus professorum, c. Vidua. 27. quæst. 1. c. Vidua, extr. eod. c. Quòd interrogati. 27. dist. §. Tacitè, hic. Secundo expressè profitendo, ut si quis post annum probationis habitum suscipiens Monachalem regulis Monasterii se obstringere velle profiteatur, d. §. Propria, hoc tit.

Tertio tandem quis Monachus efficitur, quando quis deliberatè, & spontè Deo promittit, se velle religionem aliquam ingredi, c. 1. de Vor. in

6. cap. Per tuas, de Vor. & Vor. redempt. §. Is quoque hic. Et hoc adeò verum est, ut etiam si Prælatum fuerit consequutus, illam teneatur omittere, & Domino promissa reddere compellendus est, d. §. Is quoque. Est autem Votum simplex, quod non est aliqua professione munitum. Solemne est, quod quis per Professionem tacitam, vel expressam comprobavit. §. Est autem, hoc tit. d. c. Unic. de Vor. in 6. Et nota, quod per votum solemne derogatur simplici. §. Illud quoque, hoc eod. tit.

Quò ad Sextum: Requiritur.

Primo: Legitima ætas, c. 1. extr. eod. §. Is igitur, hoc tit.

Secundo: Ut Professio ei fiat, qui potest in Religionem personas recipere. §. Si tamen, hic.

Tertio: Ut Religio sit approbata. §. Novissimè, hic. Regulæ autem approbatae sunt Quatuor, Basilii, Benedicti, Augustini, & Francisci; sub quibus omnes Religiosi militant, exceptis Carthusiensibus, qui suas ordinationes pro Regula habent. Nunc tamen alia plures Regulæ per Sedem Apostolicam sunt approbatae.

Quarto: Quòd Prælati requirant consilium Capituli, c. Novit, extr. de his, quæ sunt à Prælat. Sed in hoc nonnulli tenent contrarium per c. Ad Apostolicam, extr. eod. Tu vide Gloss. in d. §. Si tamen. in verb. Abbate.

Quinto: Quòd vota emittantur, de quibus supra.

Sexto: Ut Persona sit habilis. §. Quemadmodum, inf. eod. Et quomodo quis dicatur inhabilis dictum est supra in quarto capite.

Septimo: De voluntate ingredientis inquirendum est, d. §. Monachi, eod. cap. 17. sess. 25. de Regul. in Concilio Tridentino.

Quò ad Postremum: Ille, qui ingreditur, teneatur præcipuè vota emissa servare, & permanere in Monasterio, cap. 1. c. Ad nostram, extr. eod. §. Igitur, hoc tit. Et nihil proprii habere. §. Sed nihil, inf. eod. Authent. Ingressi. Cod. de Episc. & Cler. c. Quia ingredientibus. 10. quæst. 3. cap. Super. de Stat. Monachor. Et quoniam inter præcepta Monachorum præcipua est prohibitio aliquid donandi, tam sibi ipsis, quàm exteris personis juxta Bullam Clementis Papæ VIII. de largitione munerum de Anno 1594. Incipien. Religiosa Congregationes & c. cum ex ea plurimæ difficultates sint à Moralibus excitatae, earum plenam resolutionem studiosus Lector videat in meis Discordiis Forensibus De Regularibus Discord. III in qua offenditur, quid, quando, quomodo, & quibus? tam Monachi, quàm Moniales possint absque peccato munera elargiri.

Hoc etiam est notandum, quòd Regulares non debent Ecclesiis Parochialibus præesse. §. Singuli, in fin. hoc tit. Et istam generalitatem declara, ut per Abbat Gloss. & alios in cap. 1. & c. Quòd Dei timorem, de Stat. Monach. Quòd Regularibus interdum conceditur, d. cap. Quòd Dei timorem. Canonici verò Lateranenses habita dispensatione Apostolica obtinere possunt beneficia secularia sive Curata, sive Simplicia; ut ego probavi in dictis meis Discordiis Forensibus De Regularibus Discord. XI, per totam.